

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Pénteken Mártzius' 21. dik napján, 1817. dik' esztendőben.

B é t s.

Császár és Király ő Felségének meghatározva kifejezett tettezése szerint Béts városának és külső városainak mindegyikében Plebaniai templomaikban, a' Szentségnek is kitételével való közönséges imádságoknak 's ájtatosságoknak tartatását rendelte az itt lévő Érseki fő Papi Tanács, azért, hogy áldott hó aratást nyerjünk. Ezen ájtatos imádságok a' Szent István templomában e' hónap' 16. dikán kezdődtek, 's a' kiadatott híradás szerint tserélgetve folytattnak a' több Plebaniai templomokkal, a' Nagy Hétnek szerdanapjáig.

Ő Cs. K. Felsege méltóztatott a' múlt Febr. 26. dikán költ Fels. Végzése által, Magyar Udvari Ágens Tekintetes Tasnádi Szűts István Urat az itt lévő Reformatum Consistoriumnál megüresedve volt, Ekklesi Tanácsosi hivatalra kinevezni.

Melly áldott következeit lehessen azon nagy Méltóságokból álló Társaság' öszszetsatolódásának várni, melynek, mint már más versben is említettük, a' Bétsi szegénységnek a' mostani terhes időkben való felsegíttetése, egyedülvaló hathatos czélzása. Nagy lelkü törekedésének felseges voltát mutatja részzetént a' már most közönség' eleibe bocsátott intézetnek környüllállásos előadása, részzerént és kiváltképpen az is, hogy melly nagy hazafi oszlopemberek azok, a' kik ezen intézetnek előmozdítását magokra vállalták.

Itt következnek kevés jegyzések az intézet' planumáról: A' Centralis Társaság' alatt még 14 Filialis Társaságok formálódtak; 4 a' belső városra, 10 a' külső városokra nézve. Valamint a' Centralisnak különös Elölülője, Cancellariája, Kassája, és Élészázai, úgy mind ezek vagnak a' Filialisoknak is. A' Centralis Társaság' Elölülője Hertzeg Schwartzenberg József. A' Filialisok' Elölülőik között látjuk, a' város 4 kerületeiben a' Gróf Fergen, Gróf Zich Károly, Hertzeg Odeschalchi, 's Gróf Pálffy Ferdinand, a' külső városi kerületekben pedig, a' Gróf Szechenyi Ferentz, 's több más jöltévő lelküségéről esmeretes neveket. Mi némü segedelem-kütfők nyilnak ott, a' hol ilyen eszközökre van annak fogarositása biztatva!

A' begyülő adományokból két fele módon segítettnek az arra érdemesek; vagy keresményre való alkalmatosság adattatik a' mostani terhes idők miatt keresmény nélkül maradott 's nyomoruságra jutott embereknek, vagy pedig, a' kik tudniillik olyanok, hogy ekképpen segíteni rajtok nem lehet, az ilyenek kész pénz vagy elesség-béli adomány által segítettnek fel.

A' segedelemért nem kérő levél által folyamodnak a' szükölködők, hanem, minekutána magokat bejelentették, felsegíttetésreméltó voltokat meg kell mutatniok, melly után nyomtatott czédulát kapnak, melynek azon kerületbéli Cancellariánál való előmútatása után, ugyan annak kassá-

jánál, a' melly kerülethez kiki tartozik, kielégítettnek. — (Többre most ezen nagy kiterjedésű intézetnek leírásában, a' M. Kurir leveleinek keskeny voltak miatt, ki nem bocsátkozhattunk).

T i r o l i s.

Hellyünk nem lévén hozzá a' közelebb költ M. Kurirban csak röviden említhettük, hogy melly sok szerentsétlenséget okozott ezen országnak magas, meredek, és közklahegyei között a' hóomlás. Februáriusnak vége felé sok hó esvén, arra hirtelen való meleg éssős és szeles napok következtek, 's okoztak ezen szörnyű hó-omlásokat (lavinákat). Kemény télben, mikor a' fagy tartós, 's kivált reggel 10 óráig 's délután kettő után, minden veszedelem nélkül lehet ezen kopasz meredékek között járnikelni, munkálkodni: hanem egyébkor nem jó itt a' nagy bátorság. Már sok útasok életekkel fizettek, hogy ezen tekintetben a' többet látotthallott emberek' tanácsát nem követték, 's útozásokat folytatván a' hó alá temették. Mint most is történt, a' késői hó, 's meleg ésső, az új lágy hó alatt a' régi fagyost is által melegítvén, csak egy kis szél kell, kivált a' délre fekvő olialakon, hogy a' tetőkön a' hó-massát megmozdítsa, után az egész hegy' tövéig találtató hó-massa úgy megszabad, 's oly sebességgel lerohan, hogy a' hol és a' meddig meg-ül, ott és addig mintent semmivé teszen. Ha egyszer megindult, futni késő előtte, oly nagy sebességgel rohan. A' mit elől talál, még az előfákat is mind elsepri. A' hol alatt patakot, folyó vizet talál, azoknak folyását bedugja. Így történt most is a' Rosanna és Lun vizekkel.

Az eddig megérkezett tudósítások szerint Febr. 28. dikán már elkezdették vala jelenteni magokat az úgy nevezett Oberinthalban, az Lun felső völgyeiben, ezek a' hó-omlások. *Lengenfeldtől* nem messze egy hegynek éppen a' tövében úgy feküdt *Riedchen* nevű, csak 6 házak-

ból álló falutska, hogy három-három háznál közel egymáshoz, az egyik három pedig a' másik háromtól jó távol esett. Ezt a' mondott napon délutáni 2 és 3 órák között lepte-meg oly villámláshoz hasonlító sebességgel a' hó-omlás, hogy valakinek előlfe elfutni tsupa lehetetlenség volt. Hanem a' házaknak csak egygyik csoportját lepte úgy oda a' hó, hogy mindent semmivé tett; a' más három házakból álló csoportnak is tett kárt, hanem embereket nem ölt itt meg. A' más három házak egy szempillantat alatt mindenestől fogva elenyésztek, még pedig oly módon, hogy az eddig való ásás által még csak annyit sem lehetett kitanújni, hogy házak lettek volna ott. Szék, pad, 's egyéb effélék, csak apró darabokban találtak a' hó közt. Valami 30 juhat, 2 lovat, 20 darab szarvasmarhát, 's 13 embert lepott oda a' hó, kik közül némelyek nagyon özszerontsolódva menekedtek ki, a' többek pedig egészszen oda lettek. — Sok helyeken az erdők', szénás színek, mezei pajták, 's egyéb különlévő mezei gazdasági épületek' özszerontatása, semmivé tétetése, oly sok, hogy hosszas lehetne róllok írni. — Tsakugyan nevezetes volt a' többek között *Thornbauer* nevű, magát jól bíró mezél gazdának a' története ugyantsak Februarius utolsó napján éjjel, melyről így írtak *Gastein* hol Mártz. 4. dikén: — „Minekutánna a' mi völgyüökben Febr. 28. ikán a' szörnyű szél-és-hó zivatar egész nap kegyetlenkedett volna, azon éjjel az ésső megeredvén, *Unterberg* nevű falunak a' határán egy magas hegyről egy szörnyű nagyságú hó-massát megindított, melly is 4. havasiépületeket, 28 szénaszíneket, 's valami 600-ig való előfákat, mellyeket előltalált, özszezuzván, 's magával egygyütt ragadván, még a' gabonatermő földeken is túl egész *Unterberg* ig vitte, a' hol éjjeli egy órakor a' *Thornbauer* házat, pajtával és tsürcével egygyütt helyeikből kitesztotta, 's a' házat özszerortte. A' benn-

lévő embereket annak rettegése 's ropogása serkentette-fel az álmokból. Mindenféle gerenda és egyéb fa-darabokat, 's még egy előfát is benyomintot a hó-massa magával egygyütt a házba egész az ágyakig, 's két gyermeket az ágyból kitaszítván úgy a fal és holmi-gerendák közé zárt, hogy alig szabadthatták-ki őket onnét, 's az egyiknek a keze is eltört. Az egész háznép csak egy kis lyukan menekedhetett-ki. Tizenkét napi szántás alá való gabonaföldjét ezen gazdának úgy elborította; az előfával, gyökerekkel, szénával; gerendákkal; 's egyebekkel összeelgyedett hó-massa, hogy ott az idén semmit nem arat; 2000 forintnál több kárt vallott ez a már néhány szék-estendőök alatt különben is sokat szenvedett szorgalmatos-gazda. Ilyen felelmes-életet élnek nállunk a hegyi lakosok. Képzelnéni sem tudnak erről a lapátos vidéki lakosok."

Ugyantsak az Oberinthalban Innsbrucktól 6 óratávolságra lévő Gleirsch nevű faluban három házakat oly erővel meglepett egy hó-massa, hogy az egyik háznak ugyan, csak fél fedelét ragadta-el, hanem a más kettőt egészen elsepette, mellyekben, hogy a marhabéli kárt ne is említsük, kilentz ember és egy gyermek veszték oda. Hosszas-ásás után hatnak holt testjeiket már megtalálták, de a többiét nem. — A Februarius' 28-dikán történt hó-omlások alkalmatosságával, melyről íránk, történt; hogy hét emberek látván a veszedelmes környülállásokat; egy házba beszaladtak; de alig érkeztek-be, egy más hó-omlás őket is megtalálta; 's úgy oda lepte; hogy a hét közzül életben csak hármat; négyet hálva ástak-ki a hó alól. — Mártz. 6-dikán estvéli 5 óratájban Buchelbach nevű falúnak a végén 4 házakra ült reá a hó-massa, mellyeknek egyikét egészen semmivé tette; 's egy anyát három-gyermekeivel és egy öreg-nőnyekkel egygyütt oda ölt. —

Megjegyzést érdemel a mi Naudersben történt. Ezen falunak szomszédságában a Gaemarbergen már 208 estendőőtől fogva mozdulás-nélkül állott egy oly hó-massa, a melyre félelemnélkül nem nézhettek a Naudersi lakosok. Nagyobb bátorságnak okáért erdőt plántáltak 's neveltek a falú 's hegy között; arra az esetre; hogy ha valamikor egyszer meg talál a hó-massa indulni; az erdő; már a völgynek is a falúhoz közel-levő részén; állja-el az útját. A neve ezen völgynek Valerithal. Az erdőnek pedig Bannwald (számkivetésbe küldő) nevet adtak volt; azért; hogy a hó-omlást küldje a falutól számkivetésbe. Ez az erdő valósággal meg is felel most Mártz. 4-dikén kötelességének; midőn az új hó és eső a régi massát is felágyítván; az egész massa egy szempillantásban úgy lejtött a hegyről; hogy nem csak a völgyet eltöltötte torony magasságú hóval; hanem azon keresztül tsápván a falút oltalmazó erdőt is egészen semmivé tette. A falunak; már ereje meggyengülve lévén; igen tetemes kárt ugyan nem tehetett. Csak egy szélső házat temetett-be oly módon; hogy a segedelemre-össze futott emberek a legfárodtságosabb-ásás által; csak éjjeli 12 óráig mehettek annyira; hogy Engelberget; a gazdát; az omlásközzül; de nagyon özszeromolvá; kihuzhatták. Későbbre még azon éjjel megtalálták egy öreg aszszonyt 's egy másfél-estendőös gyerkőztét; az a konyha ajtaja alatt ezt pedig a maga özszerőt bétöltött ülve; ezeknek egyiknek sem látszott valami sérelme lenni. — Az erdő azonközben; melynek a falú a maga mostani megmaradását köszöni; már oda van. — Ebben a tudósításban is említetik végezetre; hogy a Fünstermüntzi hegyek közt az Iun völgyit úgy betöltötte volt az oda leomlott hó-massa; hogy sokáig bédugulva állott; míg végre a hűvön által lyukat furván magának; miut valami földalatt való örvényből; úgy kezdett kifolyni.

Spanyol Ország.

Tudva van, hogy azok a Cortesek (Spanyol Rendek), a kik Ferdinandus Királynak a maga országába lett vizszenetele után, eleinten az Afrikai parton lévő Ceuta várába záratattak volt, onnét azután a Formentera nevű pusztaszigetre vitettettek; miért? akkor nem irták meg az okát. Most azt olvassuk a közönséges levelekben, hogy ezen Státusfoglyok, a Maurosoknak 's az őrző seregből némely embereknék egygyetértéssel a várnak elfoglalásán mesterkedtek, 's azért vitték-el őket onnét Formenterára. Mondják, hogy egy Strázsamester árulta-el a plánumjokat.

Spanyol Amerika.

A Terra Fermi tsafázó mezőkön (a Sz. Tamás szigeteről Jan. 22-dikén indúlt tudósítások szerént) még nem fordúlt volt elő a Királyi és az Insurgens seregek között az az ütközet, melyről úgy irtak vala, hogy Decembernel bajosan fog tovább haladni, 's a melyről azt tartották, hogy végső határozású fog lenni. Apróbb tsafázások történtek. Morales, ki a maga Juncaínál történt megverettetése után újabb armádát gyűjtött vala össze, Incupido mellett, insurgens vezér Monago által ismét megverettett. Piar az Orinoco vizen által menvén, Cedenó mellett 1500 emberből álló segítséget kapott. Reménsége volt, hogy Augusturát az Orinoco mellett elfoglalhatja, melly ha meg talál történni, ez által a Spanyoloknak minden reménsége el fog enyészni Guianára nézve. — Egyéb nevezetes nintsen ezen Sz. Tamási levélben.

Nagy Britannia.

A Habeas-Corpus-Aktának felfüggesztése, Februáriusnak nem 29-dik, hanem 28-dik napján határozatott meg az alsó házban.

Irtuk vala, hogy az alsó ház legkisebb változtatásnélkül úgy erőssítette meg ezen Aktának felfüggesztését, mint azt

a felső ház meghatározta volt. Az újságleveleknek ezen hibás tudósítása onnét esett, hogy a Parlamentum' szalajából, a voksoláskor az újságírók 's egyéb halgatók kihajattak, 's a változtatás az ő eltávozások után tétetett a' dolgon, 's következesképen az újságírók későbbre és csak azután tudták meg azt, mikor már újságaikat a' közönség' eleibe bocsátották volt. —

Ez azonközben akárhogy történt legyen, elég ez a' dologhoz, hogy az egész változtatás, vagy inkább megjobbítás, csak Skotziát illeti. A' dolog ez: — Skotziában egy törvény volt ed-ig, melynek erejeszerént minden alsóbb tisztviselő személynek hatalma volt arra, hogy az orszagnak ezen részében valakit, kire Felségáru-lással lehetett gyanakodni, elfogattahasson, a' melly törvénynek a' mostani lármás környülállások között, nagyon gyakori hasznát kezdettek vala venni a' Skotziai Politziai tiszték. Nevezetesen Glasgowban, gyanura, sok embert elfogattak. Sir Romilly tette a' házat figyelmetessé a' dolog eránt, 's ugyan az ő projektálására, most a' Habeas-Corpus-Aktának felfüggesztését illető törvénybe belé tétetett, hogy az említett törvénynek ennekutána Skotziában se' legyen semmi ereje, hanem az ilyen esetekben, azt a' parantsolatot, melly szerént valakit Felségáru-lásbéli gyanura elfognak, hat Titkos Tanácsosoknak, vagy pedig az első Státustitoknok - Ministernek kell aláírni. — Ezen megjobbításhozképest ismét vissza kellett a' projektumot küldeni a' felső házhoz, a' hol Mártz. 5-dikén folyt-le a' dolog, 's ott is meghatározatott az alsó ház' megjobbítása.

Lord Castlereagh, egésségtelenkedése miatt Febr. 26-dikától fogva Mártz. 3-dikáig még nem ment vala az alsó házba.

A' Londoni nagy tanácsban arról lévén szó a' napokban, hogy a' Ministerék a' mostani lármák miatt a' Habeas-Corpus-Aktát felfüggesztetni akarják, 's hogy ennek megakadályoztathatására nézve jó lenne

a' Parlamentum' alsó házához kérelmet intézni; ennek alkalmatosságával kinyilatkoztatta a' Lordmáior ezen polgárok' nagy tanácsában, hogy ő legyen az, a' ki azon dokumentumoknak nagyobb részét, mellyeket a' Parlamentum' házai megvisszafüggetti titkos biztosságok' eleibe adtak, a' Ministerekkel közlötté, de nem azért, hogy azokra nézve a' Habeas-Corpus Aktát felfüggeszsek, hanem inkább annak megmútatására, hogy nints összeesküvés, és hogy a' békételenkedőket a' fennálló törvények által ezen Aktónak felfüggesztése nélkül is zabolán lehetne tartani.

A' felső ház' Sir T o r w h i t nevű, fekete páltás ajtónállója (Hussier), Martzius' 1-ső napján a' Londoni Tanátháznál megjelenvén, a' felső ház' nevében meghívta az ott lévő Lordmájort, hogy G o o d e h e r e nevű Senátortársával egyetemben, egy bizonyos órán, mikor tudniillik hivatalos foglalatosságaik mellett megeshetik, jelenyennek-meg a' felső háznak rostélya előtt, 's feleljenek azonkérdésekre, mellyek a' Londonban fennálló Egygyesülés (U n i o') társaságára nézve, melynek mint mondják ők is tagjai, a' titkos biztosság' eleibe adatva levő dokumentumoknak foglalatjával megegyezőleg, kettőjük eleibe fognak terjesztetni.

A' Parlamentum' házaiban eddig lefolyt dolgokat, nagyában, a' fontosát, már leirták az újságok: hanem a' tárgyaknak egymással való összeköttetése' kedviért az előbbeni ülésekre még egyszer vissza térni, 's azokban némelly kimaradtakat a' napok' következése szerint össze tartózkodni jónak találják. Ezeket követni a' M. Kurir sem találja rosznak, mint itt mindjárt ezenel hozzá is fog a' tartózkodáshoz: —

Febr. 10-dik napján egy kérés levelet terjesztett Generalis Fergusson az alsó ház' eleibe, mellyet Dysart nevű helységben 1200 lakosok erősítettek-meg aláírások által, kik a' Parlamentumuk re-

formáltatását kérik. Ennek alkalmatosságával a' maga vélekedését is kinyilatkoztatta Generalis Fergusson. Ő is úgy itél, mint a' Ministerekkel ellenkező résznek minden más mérseklett, és nem oly tüzes gondolkodású tagjai, milyenek Lord C o c h r a n e, Burdett, 's még néhány ilyenek, tudniillik, hogy a' Parlamentumnak munkabavétehető reformáltatása, kívánatos dolog lenne: hanem az afféle kívánság, hogy a' Parlamentomi tagoknak választásában minden lakosok választó jussal bírjanak, 's hogy minden esztendőben új választás legyen, e' nem munkabavétehető kívánság, mint a' melynek nem egyéb, hanem elláthatatlan rosszakat szülő zűrzavar lenne a' következése. — Broug-ham, a' Ministerekkel ellenkező résznek legnevezetesebb Orátora is ilyen vélekedést nyilatkoztatott nem régen ezen házban.

Az ifjú B e n n e t, ki már egy 74 ágyus hajónak Kapitánya is volt, 's nagy familiákkal van rokonsága, Skotziából a' Kilmarnocki lakosoknak adta-be egy hasonló kérés levelet, ily szók mellett: — „Nem gondolom, hogy ezen házban valaki találta, a' ki azt erősitené, hogy ezen házban a' Skotziai népnek képviselői vannak (halljuk! halljuk!) mint-hogy azok a' Nemes Urak, kik mint Skotziai képviselők, itt köztünk ülnek, Uj Hollandiai (a' világ' öfödik részében) képviselőinek is éppen olyan jussal kiadhatják magokat, mint Skotziaiaknak. Könnyen megeshetik az, hogy a' nyontortóságok alatt legörbedett nép elhibazza, hogy hol és hogy keresse a' segédelmet: de e' még nem bizonyosága annak, hogy általában meg kelljen tölle tagadni a' segédelmet (halljuk! halljuk!). Az ő kérés levelekből nyilván kitettzik, hogy nállok úgy vásárolják a' Parlamentumbeli ülőhelyeket, mint a' theatriumi czédulákat.“ —

Moore két nagy városoknak hasonló tárgyú kérés leveleiket adta-be. Ezen városok Conventry és Birmingham. Mind

kettőben legnagyobbtsendességgel készültek ezen kéro levelek, melyre nézve Bro ugham alkalmatosságot vett belőlök a következő beszédre: — „Az, hogy az ilyen 40 és 50 ezer emberekből álló gyűlések a közönséges tsendességnek legkisebb megháborítása nélkül tartathattak, nyilvánvalóan bizonyítja, hogy melly nagy türelemmel szenvedje a népnek nagy massája a rajta fekvő iségeket. Kifogások, itt ott, igen is taláthatnak: de ezekből közönséges regulát kihúznunk nem lehet. A sokkal nagyobb résznek éppen nem szándéka az, hogy maga segítsen magán, ha nem azt várja, hogy mi segítsünk rajta. Én előre semmi vélekedésemet nem akarom nyilatkoztatni azon biztossági előadásra nézve, melly ezen tárgyra nézve kevés napok múlva ezen ház eleibe fog terjesztetni: csak azt kívánom, hogy mások is minden idő előtti vélekedéstől való elfoglaltatás nélkül szálljanak akkor ezen dologhoz. Bár mások a lefolyt 24 órák alatt is nem éppen oly nagy munkássággal siettek volna eljárni, praksisoknak buzgalkodásában, mint ezt (a' Preston, Keene, 's mások elfogattatásában) látuk (halljuk! halljuk!). Ezen erőszakos tsapásban valami olyan fekszik, a' melly historiáknak legkedveltebb időszakozását juttatja eszünkbe. Éppily kevésse mellőzhetem el halgatással, hogy annyira elfelejtkezhettünk magunkról, hogy az Urnak templomait részrehajlás nélküli veszekedés által megszentelennítsük.“ (itt arra az imátságra céloz szavaival az Orátor, melly a' Régens Princez személye ellen elkövetett büntételek alkalmatossággal tartattni rendeltetett volt a' templomokban, 's a' melly annak idejében, a' Márt. 4 diken költ M. Kurirban is olvasatott). — (Folytatása következik).

Booth nevű ifjú jádzó, Londonban nagy lárna a szolgálatot alkalmatosságot Febr. 15-ikén a' Coventgardeni theatromon. Ez az ifjú ehhez 's meg a' Drurilanei theatrom-

hoz is bealkuván magát, vagy kétszer ezen theatromok közzül egyszer egygyiknek más-szor a' másiktak czeduláján kihirdetette, hogy jádzeni fog, de mindentor megtsalta a' közönséget. Febr. 25-dikén ismét kihirdetette, hogy azon estve a' Coventgardeni theatromon, még pedig a' Chakespear' Ill-dik Richardja személyében fog jádzeni. A' theatrom dugva tele volt emberekkel, de többire csak férjfiakkal, minthogy kevés asszonyiszemély találhatott ülőhelyet. Végre megjelent Booth is; azok, kik az előbbeni híjába való várakozás által magokat megbáutottaknak lenni érezték, füttyezetni, a' barátjai pedig tapsolni elkezdettek, úgy annyira, hogy Booth egy szót se szólhatván, a' theatromrol eltavozni kénytelenített. Az után a' Direktor is megjelent, 's ő is beszélni akart, de egy szavára se halgattak. A' játék elkezdődött, de e' csak néma játék volt, mert egy szót se lehetett belőle hallani. A' Direktor ismét kijöven, Boothot kézen fogva kivezette, 's a' más kezében egy zászlót tartott, ily írással: — Booth magát ki akarja magyarázni; 's hát az Urak egy Anglust kárhoztathatnak, meghalgtatás nélkül? — E' se' használt semmit a' nézők a' Direktort 's Boothot narants hajjal es rothadt almával hajgálván, lekergettek a' jádzó helyről: 's több az, hogy végre a' Booth barátjai 's ellenségei veszték össze, úgy hogy öklözésre kerülvén a' dolog, a' veszekedés még egy óráig tartott a' játéknak ideje után. Febr. 27-dikén czedulát ragasztott ki Booth az utzákra, hogy a' közönséget megengesztelhesse, de így sem mehetett semmire, minthogy Márt. 1-ő napján a' jádást ugyan azon játékban megpróbálván, ekkor is hasonló boszszankodással 's füttyöléssel fogattatott, melynek vége nem lett mind addig, míg a' Direktor Boothot ismét kézen fogva kivezetvén, magok előtt egy nagy zászlót a' közönség eleibe vitetett, mellyen ezen szók olvastattak: Én vétettem; közönséges botlásnakérésre határoztam magamat; tehát

botsánatot kérek. — Ennek olvasására, egyszerre megengesztelődött a közönség, és a tsendesség egészen helyre állott.

Végezete a Würtembergi Király által a maga Rendjeihez intézett beszédnek: —

„Nem hánnak ennekutánna kények szerént néhány egyes személyek, válogatva esztendőnként együtt ülven, holmi Constitutióhoz szabott titkolódás fedele alatt a Státus' értékével; tudja meg Népem az Ország gyűlésén tartandó közönséges tanácskozásokból, hogy miért adózik; és győződhessen meg a felől, hogy olyan Törvényeknek engedelmeskedik, mellyeknek hozását tulajdon szükségei kívánták, és szemesen megvitáltattak. Mind az, valami tsak arra való lehet, hogy az Ország Gyűlése' rendeltetésének határán belől tisztelettel, tellyes függetlenségbe meg tartasson, meg történt. A' Rendek közzül 4 Consulensek, és elegendő Cancellariai személyek által támogatott Felsőség, teszi bátorságba a' képviselőség' tartósságát, — és az Ország Rendjeinek Kaszszájából telnek ki az Ország Gyűléseinek szükségei. Ezen Felsőségnek (Országlószeknek) Tagjai a' Titkos Tanátsnak Tagjaival együtt olyan Bírak alatt állanak, kiknek fele az Uralkodó fele maga a' Státusok' gyűlése által nevezettek ki. És minthogy én azt, hogy a' Constitutió elegendő bátorságba van helyhez tódve tsupán annak szükségessége felől való meggyőződésem erejénél fogva hihietem, erre nézve azt mind addig, míg a' Német Szövetséggel való fennállhatása meghatároztatik, egyedül tsak a' közönséges vélekedésnek védelme alá botsátom, örömmel ajánlam én azt az öszveséges Német Szövetségnek ítélte alá; örömmel fogadom, ha minden szövetséges Fejedelmeknek közös végzése, ezt közönséges rangra emeli; mivel én legelső kötelességeim közzé számlálom azt, hogy magamat Német Ország' ügyéhez mindenkör szorosán,

és szívesen hozzá tsatoljam. Mind ezen meghatározások által úgy hiszem én, hogy elegendő próbáját adtam abbéli szeretetemnek, mellyel viseltem népem eránt, melly a' süllyes terheket békével hozdozta, hívségeben soha sem tángorgott, és a' ditsósség' mezején helyét alhatatosan megtartotta. Már most azt várom én is, azt várja Népem is az Uraktól Nemes és Kedves Hiveim! hogy az Urak is szemeiket az egyestről az egészre, a' multról a' jelenvalóra fordítsák, és azon felsőbb jussaikat, mellyeket a' Német Népmek pallérozottsága a' polgári Alkotmányra nézve formál, — fontolják meg. Mutassák meg az Urak, hogy egy közönséges önnön hasznát nem kereső, megvilágosodott Interesszétől lelkesítettnek, és hogy olyan helyen állanak, mellyen méltónak kell a' népet ítélni, hogy neki a' Thronusrol tökéletes polgári korszorú nyújtasson. Így áldja meg a' Gondviselés is e' munkát, mellynek Népemhez vonzó szeretetem tisztán a' forrása. Titkos Tanátsosimnak megvan hagyva, hogy az Uraknak az útát mutassák meg, mellyet én legegyszerűsőbbnek tartok a' tzelhoz. Ezek az Urak között legyenek, és mindeneknek elötte a' felett a' forma felett tanácskozzanak az Urakkal, melly szerént a' Tárgyakrol értekezni, a' meg-hánytvetett dolgok felett voksokat szedni, és a' Végzéseket nekem tudtomra adni kelljen. Meg vagyok győződve, hogy az Urak, Nemes és Kedves Hiveim, ezen tanácskozásokban is, tsendes, és tisztességes magok viselése által a' Német karaktert meg nem fogják tagadni. Minden a' Rajzolatnak megváltoztatása eránt való javallást, mellyet én mint vagy jobbat vagy tsak ártatlan dolgot meg esmerhetek, Készen el fogadok; eleubben pedig minden ollyas kívánságot, melly egy Constitutiós Monarkhiának talpkövet felforgatni igyekszik, minden Egoizmust, melly a' köz jónak kárával megelégitetni kíván, tántorithatatlan alhatossággal vissza vetek. Ezt az Uraknak Királyi szavamra fogadom.“

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Ő Cs. Kir. Felsége méltóztatott a' Magyar Felséges Királyi Udvari Kamara' eddig volt Vice-Elölülőjét, Nagy Méltóságú Nádasdy Mihály Cs. K. Camerarius és Valóságos Titkos Státus Tanácsos ő Excellenziáját, az Udvari Közönséges Camarához Vice-Elölülővé nevezni.

Tekintetes Brassói Miller Ferdinánd Jákob Urat, Pesten a' Magyar Nemzeti Muzeum' Direktorat, több T. N. Vármegyek' Tablabíráját, az ő 43 esztendőök alatt katonai, polgári, és litteratúrai szolgálatai által szerzett érdemeire való tekintetből, minden taksafizetés nélkül, Magyar Királyi Tanácsosi méltósággal megasztíztéli, 's megjutalmaztatni, kegyelmesen méltóztatott ő Cs. K. Felsége.

A' Pósonyi Evangelicum Lyceumnak egy igen érdemes Professora, ki is az ő 30 esztendőktől fogva tartó tanítói hasznos és fáradhatatlan foglalatosságai által magát a' haza eránt igen érdemessé tette vala, Titt. Fabry István ur, e' hónapnak 16-dik napján, munkás életének 66-dik esztendejében, meghalálozott.

A' Vátzi T. Káptalan, néhai Méltóságos Kámánházy László Püspök ő Nagyságának halála után Méltóságos Gróf Bissingen Prépost ő Nagyságát, Generális Vikáriussá választotta.

A' most volt Pesti vásárt nem ditsérik az ott kijövő közönséges levelek; kivált a' hazai termésekre nézve igen silánnak nevezik.

Hivatalos Jelentés.

Néhai Tekintetes Benedekfalvai Kiszell Pal, Magyar Udvari Ágens, Cs. K. Udvarnok, 's több T. N. Vármegyékben Tábla Bíró Urnak a' 21-dik számú Magyar Kurirban már jelentett halála valamint számta-

lan Baráti és Esmerősei között szomorúságot úgy hivatalos dolgaiban rendetlenséget okozhat, hanem ha minden véle öszveköttetésben volt személyek jussaikra eleve felvi gyázzanak. Kiknek kedvekört ezennel jelentetik, hogy a' meghaldogúlt Testamentánk Executora T. Tasnádi Szűts István Udvari Ágens úr, minden irományait, és leveleit maga gondviselése alá vette, 's ehez képeest mindnyájan, kiknek valami keresetek vagyon, ezzel hivatalosan intetnek, hogy: magok a' tisztult T. Tasnádi Szűts István Udvari Ágens Urnál, itt Bétsben, unter den Zuckhauben 407. az első emeletben balra a' fő gráutsnál, reggeli 9 óratól fogva délutánni 3 óráig, egy fertály Esztendőnek, vagy is 3 Hónapok' elfolyása alatt, e' folyó Esztendő 's Hónap' 15-dikétől fogva számlálva, vagy személyesen vagy pedig frankozott levelek által jelentsek. Költ Bétsben, Mártz. 15 dikén 1817-dik Esztendőben.

Ló-kótyavetye.

Ozoráról T. N. Tólna Vármegyében, ezennel hírül adatik, hogy az itlévő Eszterházi Herizegi Ménesből e' folyó Esztendőben Aprilis Hónapnak 17-dikén délelőtt 9 órakor mintegy 50 Darab helyben nevelt Csődör és Kantzalovak elfognak kótyavetye által adattatni. — Eladattatásoknak oka az, mivel a' rendes számot itt meghaladják. A' Vevő Urak egyszeriben fognak Váltó Czédulában fizetni. — Melly is a' tit. tit. Ménessel bíró, és a' Lótartásban gyönyörködő Uraknak azzal az ajánlással jelentetik, hogy a' magok lófajtájakat, itt eredeti Arabs, és Császári eredeti Anyalovaktól szármozott Csődör és kantzalovaknak tetszések szerént való kapásával javíthatják. Költ Ozorán Martius' 10-dikén: 1817-dik Esztendőben.

Mártz. 18-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltóczédulában 380 — forintot.

Mártz. 19 dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltóczédulában 381 — forintot.

Mártz. 20-dik napján Száz forint Huszaspénzért, Váltóczédulában 381 1/3 — forintot.